

BOREK, Dominik, RANISZEWSKI, Szymon and BUGAJSKA, Małgorzata. Scientific network agreement "Polish Scientific Network - research and development works for the promotion of sports law" - selected organizational and legal issues. Quality in Sport. 2023;14(1):140-143. eISSN 2450-3118. DOI <https://dx.doi.org/10.12775/QS.2023.14.01.012> <https://apcz.umk.pl/QS/article/view/45770>

The journal has had 20 points in Ministry of Education and Science of Poland parametric evaluation. Annex to the announcement of the Minister of Education and Science of December 21, 2021. No. 32582. Has a Journal's Unique Identifier: 201398. Scientific disciplines assigned: Economics and finance (Field of social sciences); Management and Quality Sciences (Field of social sciences). Punkty Ministerialne z 2019 - aktualny rok 20 punktów. Załącznik do komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. Lp. 32582. Posiada Unikatowy Identyfikator Czasopisma: 201398. Przypisane dyscypliny naukowe: Ekonomia i finanse (Dziedzina nauk społecznych); Nauki o zarządzaniu i jakości (Dziedzina nauk społecznych).
© The Authors 2023;
This article is published with open access at License Open Journal Systems of Nicolaus Copernicus University in Torun, Poland
Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author (s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non commercial license Share alike. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 10.07.2023. Revised: 25.07.2023. Accepted: 25.08.2023. Published: 29.08.2023.

SCIENTIFIC NETWORK AGREEMENT "POLISH SCIENTIFIC NETWORK - RESEARCH AND DEVELOPMENT WORKS FOR THE PROMOTION OF SPORTS LAW" - SELECTED ORGANIZATIONAL AND LEGAL ISSUES

UMOWA SIECI NAUKOWEJ „POLSKA SIĘĆ NAUKOWA - BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE NA RZECZ UPOWSZECHNIANIA PRAWA SPORTOWEGO” – WYBRANE ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNOPRAWNE

Dominik BOREK¹, Szymon RANISZEWSKI^{2*}, Małgorzata BUGAJSKA³

¹ College of International Business ISM Slovakia in Prešov, 1 Duchnovičovo námestie, Prešov 080 01, Slovak Republic, dpborek@wp.pl, ORCID iD: 0000-0002-4359-9426

² Towarzystwo Sieci Naukowej Prawa Sportowego, Plac Weysenhoffa 11, 85-072 Bydgoszcz, Polska, raniszewski.szymon@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-4374-8786

*Corresponding Author

³ Towarzystwo Sieci Naukowej Prawa Sportowego, Plac Weysenhoffa 11, 85-072 Bydgoszcz, Polska, malgorzatabugajska@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-2875-2653

Abstract

The article concerns the cooperation agreement between scientific units in the field of sports law. The Network, not having legal personality, uses the legal personality of its members. The network is not a civil law partnership agreement. The coordinator of the network agreement is the John Paul II Catholic University of Lublin in Lublin. The members of the network remained fully independent in their non-target activities. The study used the dogmatic-exegetical research method, which required an analysis of detailed legal regulations in this area. The article presents the personal views of the authors and cannot be interpreted as the position of any authority, entity or institution. The article presents the legal status as of January 1, 2023.

Keywords: *science network agreement, sports law, sports, science, higher education*

Streszczenie

Artykuł dotyczy umowy współpracy między jednostkami naukowymi w zakresie prawa sportowego. Sieć, nie posiadając osobowości prawnej, korzysta z osobowości prawnej swoich członków. Sieć nie stanowi umowy spółki cywilnej. Koordynatorem umowy sieci jest Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie [1]. Członkowie sieci zachowali pełną niezależność w swojej działalności niezwiązanej z celami. W pracy wykorzystano metodę badania dogmatyczno-egzegetyczną, która wymagała analizy szczegółowych regulacji prawnych tego obszaru. Artykuł prezentuje osobiste poglądy autorów i nie może być interpretowany jako stanowisko jakiegokolwiek organu, podmiotu czy instytucji. Artykuł prezentuje stan prawny na dzień 01 stycznia 2023 r.

Słowa kluczowe: *umowa sieci naukowej, prawo sportowe, sport, nauka, szkolnictwo wyższe*

1. Wprowadzenie

Umowy dotyczące współpracy między jednostkami naukowymi należą do dosyć częstych form nawiązywania bilateralnej lub multilateralnej kooperacji w szkolnictwie wyższym. Poza formą współpracy doraźnej można wyróżnić tę stałą, której charakter wynika z dodatkowych ponadstandardowych porozumień konstytuujących np. konsorcja, sieci, klastry.

W tym miejscu należy wskazać, iż sieć naukowa, która jest przedmiotem rozważań w ramach niniejszego artykułu naukowego była formą współpracy regulowaną wprost postanowieniami ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki [2]. Wedle wskazanego aktu prawnego oznaczała ona grupę jednostek naukowych podejmujących na podstawie umowy zorganizowaną współpracę związaną z prowadzonymi przez nie w sposób ciągły wspólnymi badaniami naukowymi lub pracami rozwojowymi, służącymi rozwojowi specjalności naukowej tej sieci. Obecnie obowiązująca ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce [3] nie reguluje kwestii powstawania sieci naukowych. Niemniej jednak powstałe przed wejściem w życie tzw. „Konstytucji dla nauki” [3] sieci naukowe zachowują swój status i dalej funkcjonują w przestrzeni naukowej.

Sieci naukowe jako takie nie mają osobowości prawnej ponieważ są formą współpracy między jednostkami badawczymi, naukowymi. Nawet powołana Ustawą o sieci badawczej Łukasiewicz z dnia 21 lutego 2019 r Sieć Badawcza Łukasiewicz [4], takiej osobowości nie posiada. W zasadzie prowadzenie działalności odbywa się przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci oraz instytut sieci. Centrum Łukasiewicz jest państwową osobą prawną powołaną do planowania i koordynowania badań naukowych i prac rozwojowych podobnie jak Instytut Sieci. Ważnym jest, iż sieć tworzą poszczególne instytuty badawcze, które na mocy wskazanej ustawy z mocy prawa weszły w skład sieci badawczej Łukasiewicz. Instytuty Sieci powstałe z przekształcenia instytutów badawczych, które weszły w jej skład, wstąpiły we wszystkie prawa i obowiązki, których podmiotem były te instytuty badawcze [4]. Podobnie uprawnienia i obowiązki instytutów badawczych wynikające z decyzji administracyjnych przeszły z mocy prawa na instytuty Sieci powstałe z przekształcenia tych instytutów badawczych. Mieniem instytutów badawczych stało się z mocy prawa mieniem instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych analogicznie jak wierzycelności i zobowiązania instytutów badawczych. Dodatkowo zobligowano, aby w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy rady instytutów Sieci uchwały statuty instytutów Sieci, co dodatkowo podkreśliło ich osobowość prawną [4]. Zakres działalności Instytutu Sieci obejmuje również działalność gospodarczą, co jest niezwykle istotne z punktu widzenia wszystkich członków Sieci Badawczej Łukasiewicz.

2. Strony umowy sieci naukowej

Analizowana w ramach niniejszego artykułu naukowego Umowa Sieci Naukowej „Polska sieć naukowa - Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz upowszechniania prawa sportowego” została z kolei podpisana przez następujące Strony:

- 1) Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, zwany dalej „KUL”, reprezentowany przez Rektora ks. prof. dr hab. Antoniego Dębińskiego, ul. Al. Racławickie 14, 20-950 Lublin
- 2) Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, zwany dalej „UKW”, reprezentowany przez Rektora prof. dr hab. Janusza Ostoję - Zagórskiego, ul. Jana Karola Chodkiewicza 30, 85-064 Bydgoszcz
- 3) Uniwersytet Gdański, zwany dalej „UG”, reprezentowany przez Rektora prof. dr hab. Bernarda Lammka ul. Jana Bażyńskiego 8, 80-309 Gdańsk [1].

Członkowie sieci mając na uwadze przeobrażenia ówczesnego prawa sportowego oraz interdyscyplinarny charakter prac badawczych w tym obszarze, dostrzegli potrzebę stworzenia platformy ułatwiającej współpracę, sprzyjającej rozwojowi badań oraz wymianie dobrych praktyk [1]. Mając, zatem na względzie stałą wymianę doświadczeń pomiędzy zespołami naukowo-badawczymi zajmującymi się materią prawa sportowego Strony postanowiły zawrzeć w tym zakresie właściwą umowę [1]. Ta ostatnia składa się z następujących części:

- I. Postanowienia ogólne;
- II. Przedmiot działania Sieci, cele Sieci i sposoby ich realizacji;
- III. Rada Sieci;
- IV. Dyrektor Sieci;
- V. Finansowanie Sieci;
- VI. Rozwiązywanie sporów;
- VII. Postanowienia końcowe [1].

Sieć, nie posiadając osobowości prawnej, korzysta z osobowości prawnej swoich członków. Sieć nie stanowi umowy spółki cywilnej. Koordynatorem Sieci jest Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, gdzie znajduje się również jej siedziba [1]. Członkowie sieci zachowali pełną niezależność w swojej działalności niezwiązanej z celami Sieci. Sama umowa nie stworzyła też żadnych zobowiązań majątkowych pomiędzy Stronami [1]. Odpowiedzialność członków sieci za wspólnie podjęte zobowiązania zgodnie z założeniami Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny [5] pozostaje solidarna. Natomiast odpowiedzialność za zawinione działania własne jednego z członków sieci uregulowano w związku z ewentualnym wystąpieniem osoby trzeciej z roszczeniem w stosunku do sieci lub jego członków. W takiej sytuacji członek sieci, który odpowiada za dane działanie lub zaniechanie jest zobowiązany do zwrotu w całości kosztów, jakie poniosą inni członkowie Sieci w związku z zaspokojeniem tego roszczenia [1].

3. Zakres działania sieci, jej cele i sposoby realizacji

Przedmiotem działania sieci są badania naukowe i prace rozwojowe z zakresu rozwoju prawa sportowego. W tym obszarze aktywność sieci dotyczy zarówno prawa materialnego jak i procesowego [1]. Dodatkowo sama umowa ma służyć integracji wskazanych trzech środowisk akademickich. Aktywizacja młodych naukowców w obszarze prawa sportowego ma wykorzystywać nie tylko potencjał dydaktyczny i naukowy, ale również badawczy. Prawo sportowe nazywane w praktyce jako *lex sportiva* nie jest traktowane jako wykształcona gałąź prawa. Ambicją osób, które stworzyły sieć naukową było dążenie w pracy nad badaniem prawa sportowego do wykazania jego specyfiki i wskazania istotności badanej problematyki. Z całą pewnością zapoczątkowana przez trzy publiczne uniwersytety droga jest początkiem do szerokiego eksploataowania obszaru prawa sportowego. Celami sieci, wyszczególnionymi w umowie są [1]:

1) konsolidacja i wzmocnienie potencjału naukowo-badawczego jednostek naukowych dla prowadzenia wspólnych badań naukowych lub prac rozwojowych uzupełniających w stosunku do zadań wykonywanych w ramach działalności statutowej jednostek tworzących sieć [1];

Ad. 1 Wskazane działanie może być podejmowane przez dążenie do poszerzania stanu kadrowego każdej ze stron porozumienia i zatrudnianiu pracowników naukowych prowadzących badania w obszarze prawa sportowego.

2) promocja i koordynacja projektów badawczych z wykorzystaniem doświadczenia Członków Sieci [1];

Ad. 2 Działania marketingowe wokół tematu *lex sportiva* mogą być realizowane w zakresie zapewnienia skutecznego promowania wiedzy na temat prawa sportowego oraz rozwoju nauki prawa sportowego w Polsce.

3) podejmowanie wspólnych przedsięwzięć i ułatwianie członkom sieci korzystania z funduszy przeznaczonych na badania naukowe, rozwój i wdrożenie oraz przystępowanie do międzynarodowych programów badawczych [1];

Ad. 3 wspólne przedsięwzięcia sieci, są realizowane w szczególności przez:

a) wspólne przygotowanie wysoko wykwalifikowanej kadry badawczej [1],

b) prowadzenie wspólnych prac badawczych i rozwojowych [1],

c) organizowanie krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, seminariów i debat z zakresu objętego przedmiotem działania sieci [1],

d) wydawanie periodycznych i monograficznych publikacji naukowych z zakresu objętego przedmiotem działania sieci [1].

4) wzajemna informacja i wymiana wyników badań w zakresie działania Sieci [1];

Ad. 4 Wymiana informacji i doświadczeń członków sieci w zakresie realizowanych przez nich prac naukowo-badawczych obejmuje m.in. sprawy dotyczące wzajemnego informowania o prowadzonych przedsięwzięciach. Dodatkowo strony zobowiązały się do prowadzenia baz danych o realizowanych pracach i projektach naukowo-badawczych i wdrożeniowych w zakresie merytorycznym sieci [1].

5) wymiana usług badawczych i wdrożeniowych oraz korzystanie z infrastruktury i aparatury w ramach wspólnych przedsięwzięć członków sieci [1];

Ad. 5 Jeśli strony umowy uznają za stosowne wymianę doświadczeń w zakresie badań nad prawem sportowym w praktyce, mogą wykorzystywać wzajemnie infrastrukturę, którą posiadają. Można sobie np. wyobrazić wykorzystanie do tego celu boiska piłkarskiego, na którym będą prowadzone określone prace związane z badaniem reguł gry w praktyce.

6) tworzenie i upowszechnianie informacji w zakresie działania sieci oraz działalność edukacyjna w obszarze zainteresowań sieci [1];

Powyższe działanie dotyczy obszaru tzw. autopromocji, którą będzie każdy przekaz pochodzący od członków sieci mający służyć bezpośrednio lub pośrednio promocji ich działań. Ponadto działania z tego obszaru mogą obejmować wspólne akcje edukacyjne i promocyjne.

7) formułowanie wniosków *de lege lata* i *de lege ferenda* m.in. w zakresie regulacji prawa sportowego zarówno wewnętrznego jak i zewnętrznego, a także formułowania wniosków w zakresie pozaprawnych aspektów funkcjonowania sportu w Polsce i na Świecie [1].

Ad. 7 Wnioski *de lege lata* mają dotyczyć przepisów prawa powszechnie obowiązującego, których interpretacja i sposób stosowania mogą się zmieniać. Z kolei wnioski *de lege ferenda* mają służyć budowaniu propozycji zmiany przepisów prawa w zakresie funkcjonowania sportu w Polsce. Biorąc powyższe pod uwagę należałoby rozważyć zakres pojęcia „prawo sportowe”. Zmiany prawa i obszaru rynku właściwego dla tej aktywności ludzkiej mogą przemawiać za koncepcją prawa sportu, która traktuje sport, czyli aktywność fizyczną jako podmiot praw i obowiązków. Dlatego też istotnym obszarem działania sieci są badania empiryczne obejmujące rozpoznawanie i analizowanie zjawisk i zdarzeń mających wpływ na treść prawa sportowego (prawa sportu) oraz funkcjonowanie aktywności fizycznej, jak również ustalanie i proponowanie rozwiązań mających służyć rozwojowi sportu, w tym poprzez eliminację skutków zjawisk stwarzających zagrożenie dla rozwoju sportu [1].

4. Plany na przyszłość – rozwój sieci i konkluzje

Sieć pierwotnie miała służyć integracji i aktywizacji środowiska naukowego oraz podmiotów stanowiących, stosujących, jak również wykonujących przepisy prawa sportowego w celu zapewnienia skutecznego promowania wiedzy w tym temacie. Zmiany na rynku usług sportowych i galopująca komercjalizacja dyscyplin sportu prowadzą do przekonania, iż docelowo sieć powinna przybrać kształt klastra. Warto w tym kontekście przejrzeć "Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat sportu jako siły napędowej innowacji i wzrostu gospodarczego (2014/C 436/02)" [6], gdzie wyraźnie wskazuje się, iż "Klasy sportowe mogą zapewnić środowisko sprzyjające nie tylko promocji sportu i aktywności fizycznej, ale także wprowadzaniu innowacji do produktów i tworzeniu przedsiębiorstw". Ponadto programy w zakresie badań naukowych i innowacji w ostatnich latach, jak np. „Horyzont 2020” [7], wskazują na docelowy rozwój współpracy między światem nauki a biznesem poprzez tworzenie klastrów. Klastr w obszarze prawa sportowego byłby pierwszą tego typu inicjatywą w Polsce. Do tej pory w zakresie sportu funkcjonują kluby działające w zakresie medycyny sportowej czy rehabilitacji ruchowej, gdzie prym wiodą uczelnie medyczne i branża z tego obszaru. Klastr w obszarze prawa sportowego doprowadziłby do praktycznego rozwoju badań w zakresie prawnych aspektów kontraktów sportowych, zarządzania czy transmisji medialnych. Pomysł należałoby poddać do szerszego rozważenia, w praktyce bardzo dobrze funkcjonują kluby w obszarze turystyki, czyli obszarze rynku dosyć zbliżonym do sportu, ze względu na aspekt aktywności fizycznej, i ruchu. Gdyby przenieść ten sam model na obszar prawa sportowego skorzystałoby na tym przede wszystkim środowisko akademickie. Przez klub należy co do zasady rozumieć przestrzenną i sektorową koncentrację podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego lub podmiotów działających na rzecz innowacyjności, jednostek naukowych oraz przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą konkurujących i współpracujących w tych samych lub pokrewnych branżach oraz powiązanych siecią współpracy [8]. Zasadnicza różnica między siecią naukową a klubem dotyczy zatem komponentu branżowego, który powinien się pojawić w ramach ukształtowanej umowy o współpracę "Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat sportu jako siły napędowej innowacji i wzrostu gospodarczego (2014/C 436/02)" [6], wprost wskazały, iż obszar współpracy w ramach klubów jest traktowany w sposób szczególny. Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż jest to docelowy model w ramach którego powinny być prowadzone badania prawa sportu. Tylko współpraca świata nauki z profesjonalnie działającymi klubami sportowymi może przynieść wymierne efekty i korzyści dla każdej ze stron.

Wkład autorski: Konceptualizacja: D.Borek, M.Bugajska, S.Raniszewski; metodyka: D.Borek, M.Bugajska, S.Raniszewski, bibliografia: D.Borek

Bibliografia:

- [1] Umowa Sieci Naukowej „Polska sieć naukowa - Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz upowszechniania prawa sportowego”;
- [2] Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;
- [3] Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- [4] Ustawa o sieci badawczej Łukasiewicz z dnia 21 lutego 2019 r Sieć Badawcza Łukasiewicz;
- [5] Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny;
- [6] Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat sportu jako siły napędowej innowacji i wzrostu gospodarczego (2014/C 436/02);
- [7] <https://instrumentyfinansoweue.gov.pl/program-horyzont-2020/>;
- [8] Rozporządzenie ministra rozwoju regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na promocję gospodarczą Polski Wschodniej, stworzenie sieci współpracy centrów obsługi inwestora, tworzenie i rozwój klubów, tworzenie polityki rozwoju regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013.